

”Hornsherred kaldte ...”

Skrevet af redaktøren

Hornsherred kaldte på 16 tilmeldte deltagere i 9 Rover'e søndag d. 4 maj.

Med afgang fra Lindenberg Kro gik turen mod vest ad den gamle landevej frem til Hvalsø, hvor kortegen drejede nordpå for at ramme landevej 53 og ad denne køre til Hammer Bakke.

Hammer Bakke er en halvø, der i stenalderen var en ø, med stejle tilgroede klinter og mod vest en 18 meter høj pynt, der tidligere hed Hammeren (ikke at forveksle med samme navn på Bornholm). Bakken har en stigning på 3,3 % og er nævnt på listen over Danmarks højeste bakker på www.climbs.dk.

Den medbragte formiddagskaffe blev indtaget og udsigten mod Orø og færgefarten beundret – i kulde.

Turen fortsatte nordpå op gennem Hornsherred ad mindre snoede veje.

Vi rundede ind over og passerede Svanholm Gods, der i 1978 blev omdannet til et storkollektiv som i dag huser omkring 85 voksne og 56 børn plus et varierende antal gæstebeboere.

Kollektivet driver godset som et økologisk landbrug med kvægbrug og skovbrug. Man har også en produktion af naturlegepladser og et grøntsagspakkeri, og man holder gerne foredrag rundt omkring. Nuværende hovedbygning er fra 1744, men godset og jordene har aner tilbage til tiden før 1530.

Snart nåede vi frem til området ved Selsø med en af de smukkeste udsigter over sø og land med tilkørsel fra vest. Vejen går fra toppen af en bakke ned og rundt om søen og igen lidt opad til Selsø Kirke og Selsø Slot lige bagved.

Selsø Kirke's historie – kort fortalt:

Kirken var oprindeligt en rundkirke. Stentårnet blev til den nuværende kirke omkring år 1100 med klokker der dateres tilbage til henholdsvis 1300 og 1467.

Kirken har været gennem et uheldigt forløb efter at man i 1987 konstaterede borebiller og fik rensset kirken med giftgasser. Renoveringen medførte i øvrigt at man fandt to hidtil ukendte kalkmalerier. Først i december 1999 kunne man genåbne kirken.

Vi parkerede på pladsen ved kirken og gik gennem en lille skovstrækning op til Selsø Slot.

Selsø Slot's historie – kort fortalt:

Allerede i 1200-tallet eksisterede der en Selsøgård. Den lå formentlig nærmere Selsø Kirke, højt hævet over Selsø Sø, som dengang var en del af Roskilde fjord. Gården har helt sikkert været befæstet, og må-

ske har kirken indgået i forsvarsforanstaltningerne. Selsøgård nævnes første gang i 1288 og tilhørte Roskilde bispesæde, som kan have fået den af en af egnens herremænd, måske selveste Absalon, som ejede gods i nærheden.

Bispestolen besad Selsøgård helt op til reformationen, som kom til Danmark under Christian den tredje i 1530'erne. Fra 1200-tallet til midten af 1500-tallet har Selsøgård haft skiftende ejere og i 1559 blev storgården købt af Corfitz Ulfeldt (ikke at forveksle med den uheldige rigsråd af samme navn).

Corfitz Ulfeldt døde som ungkarl i 1563 og gården gik til hans broder Jacob Ulfeldt, som opførte den bygning, hvis mure står den dag i dag. Et slot i renæssancestil med stort trappetårn, svungne gavle og kviste. Da det stod færdigt i 1576, fremtrådte det rødkalket med vandrette trukne striber. Slottet blev formentlig bygget af en hollandsk arkitekt. Til byggeriet anvendtes bl.a. en halv million munkesten fra det nedrevne Sct. Clara Kloster i Roskilde. Efter flere forskellige ejere over de næste 200 år blev Selsø Slot døde

den sidste adelige ejer d. 11. maj 1829. Arvingen var ikke interesseret i at bo på Selsø Slot, hvorfor slottets inventar blev solgt på en auktion samme år, og derefter påbegyndte Selsø Slot en tornerosesøvn, som skulle vare i 144 år.

Men det var absolut ikke nogen skønhedssøvn. Slottet forfaldt utrolig meget gennem tiden. Vejr-guderne var hårde ved slottet. Tagsten blev blæst af og flere vinduer faldt ud. Vand sivede ned gennem huset og løsnede loftspudset, som faldt ned. De pragtfulde stuklofter i stueetagerne slap dog med smårevner. Ubudne gæster brød ind i slottet og fjernede ovne, dørhåndtag og låse, fornemme dørstykker blev revet ned og flere døre slået til pindebrænde. Selv malerierne gik ikke ram forbi. Liv i salene skabtes dog af en skytte, som indrettede fasaneri i spisesalen, hønsehus på bagtrappen, biavl med 5 stader i modtagelsessalonen og et kobbelt hunde i Den blå Salon. Riddersalen blev brugt som tørrerum for vasketøj og til opbevaring af korn. Torneroseslottet var ved at synke i knæ.

For at standse forfaldet bekostede Det særlige Bygningssyn sidst i 1950'erne en delvis udvendig istandsættelse af hovedbygningen. Men slottet blev igen overladt til ensomheden. I 1972 overtog ægteparret Grete Gunnar Nielsen og Bernhard Linder forpagtningen af slottet med det formål at restaurere og indrette det til museum. I samarbejde med Det særlige Bygningssyn og

Nationalmuseets Konserveringsafdeling påbegyndte de en møjsommeligt og nænsomt restaurering af de ærværdige sale og gemakker. Ægteparret Linder har fået mange anerkendelser for den store indsats, de gennem 25 år har gjort for at redde "Danmarks mest jomfruelige herregård", som Nationalmuseet har udtrykt. Selsø-projektet er bl.a. i 1983 hædret med Europa Nostras diploma of merit.

Selsø Slot står i dag som et fornemt minde om dansk herregårdskultur. Selsø Slot med porthus og voldgravsterræn samt en del af parken er i 1995 framatrikuleret Selsø-Lindholm gods og overgået til en selvejende institution.

Læs mere på www.selsoe.dk

Det blev et spændende besøg på det gamle slot med dets imponerende sale og dekorationer, der er under velundt restaurering.

Nu var det efterhånden tid til en sen frokost på den nærliggende Sønderby Kro, hvor vi havde reserveret plads.

Mætte af turens mange indtryk skiltes vi ved 16-tiden og kørte hjemad med ønsket om snarligt at mødes igen.